

На третьому і четвертому етапах запропонованого алгоритму здійснюється розрахунок локальних, комплексних й інтегрального показників надійності ПВ для кожного партнера ЛК на підставі використання таксономічного методу.

П'ятий етап передбачає якісну оцінку розрахованих інтегральних показників надійності ПВ на підставі використання шкали Харінгтона.

На шостому етапі визначається приналежність партнерів ЛК до одного з п'яти класів надійності ПВ за рівнем розрахованого інтегрального показника надійності ПВ ($I_{\text{НПВ}}$):

- I клас (абсолютна надійність партнера) $0,8 \leq I_{\text{НПВ}} \leq 1$;
- II клас (висока надійність партнера) $0,64 \leq I_{\text{НПВ}} < 0,8$;
- III клас (припустима надійність партнера) $0,37 \leq I_{\text{НПВ}} < 0,64$;
- IV клас (низька надійність партнера) $0,20 \leq I_{\text{НПВ}} < 0,37$;
- V клас (відсутня надійність партнера) $0 \leq I_{\text{НПВ}} < 0,20$;

На сьомому етапі визначаються партнери ЛК, які увійшли до перших трьох класів надійності ПВ, тобто партнери, які забезпечують абсолютну, високу і припустиму надійність ПВ.

На восьмому етапі передбачається проведення моніторингу показників надійності ПВ і їх відповідність визначеним критеріям.

За умов зниження показників надійності ПВ і їх виходу за визначені межі, партнери ЛК вилучаються із відповідного реєстру і угоди з ними в подальшому не укладаються.

Висновки. Запропоновані науково-практичні підходи до оцінювання ПВ дозволяють оцінити надійність ЛК і надійність відносин з ними. На підставі проведеного оцінювання здійснюється вибір оптимальних партнерів, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності ЛК і мінімізації ризиків її діяльності.

Михайленко О. А., Козирева О. В.

Національний фармацевтичний університет

Формування цілісного промислового комплексу національної економіки

yakakos74@gmail.com

Визначальним вектором багатогранного процесу національного відродження України є її становлення як суверенної держави. На передній план виходить економічна розбудова держави, цілеспрямоване створення високопродуктивної національної економіки з її базовим елементом - промисловим комплексом, такої економіки, яка спроможна до усталеного соціально- економічного прогресу, забезпечення стійких умов життєдіяльності суспільства. Посилення промислового комплексу впливає на становлення національної економіки країни, і в той же час його формування і рух відбувається в рамках всієї системи національної економіки, обумовлені її характером, загальним напрямом і завданнями розвитку. Тому задачу зміцнення цілісності господарства в Україні доцільно розглядати як двоїсту, що відноситься як конкретно до промислового комплексу, так і до національної економіки в цілому. Промисловий комплекс, сутність і зміст процесу формуванням його цілісності пізнається в ракурсі розгортання сутності та руху національної економіки. Це потребує більш глибоких уявлень щодо категорії національної економіки, її сучасного змісту, структурної побудови, значення окремих елементів. Означена проблема гостро постала перед незалежними державами, які виникли на переломі останніх сторічч, що посилює інтерес до теоретичного осмислення категорії.

Термін «національна економіка» не є новим. Він почав складатися у минулі сторіччя, на зорі формування сучасних національних держав. Основоположником науки про національну економіку є німецький економіст Ф. Ліст, що творив у перші десятиріччя XIX віку. Це не випадково, бо саме у Німеччині, на відміну від інших європейських монархічних держав, у найбільшій класичній формі здійснювався процес формування цілісної

капіталістичної нації на теренах роздроблених князівств. Це визначило необхідність відображення у загальній економічній теорії національного аспекту економічних відносин. У відповідь на цю потребу вийшла книга Ф. Ліста «Національна система політичної економії». Економічна наука, на думку Ф. Ліста, має бути поділена на національну (політичну економію), яка враховує особливості кожної конкретної держави та на космополітичну економію, яка розглядає сукупне світове господарство, що характеризуються спільними економічними рисами.

Надалі в міру зміцнення капіталістичного порядку в розвинутих країнах світу, в умовах становлення індустріального суспільства і посилення економічної ролі держави національна економіка відокремилась як важливий елемент світової економіки і об'єкт дослідження для економічної науки. Ретроспективний огляд історії економічної думки свідчить про те, що дослідження її не минула жодна теорія, починаючи з класичної, неокласичної, марксистської, кейнсіанської, неонституціоналістської.

В процесі глобалізації, зростання масштабів господарської діяльності окремих держав, диверсифікації їх господарських зв'язків, поглиблення міжнародного поділу праці, зростає значимість реалізації національних інтересів. Захист національних інтересів, обґрунтування економічних заходів посилення позиції країн на світовій арені значно підняло інтерес до поглибленого вивчення клітини світового господарства – національної економіки. Сучасні підходи вчених до визначення змісту категорії «національна економіка» висвітлено в таблиці.

Таблиця

Тлумачення поняття «національна економіка» у сучасній економічній науці

№ з/п	Автор	Тлумачення
1	Покатаєва О. В., Болдуєв М. В., Кучерова Г. Ю.	Національна економіка – це економічно й організаційно єдина система взаємопов'язаних галузей і сфер діяльності людей, яким властива відповідна пропорційність, взаємообумовлене розміщення на території, обмеженій державними кордонами [1].
2	Глуха Г. Я.	Національна економіка – це структурно і організаційно єдина система взаємозв'язаних галузей і сфер діяльності людей, якій властива відповідна пропорційність, взаємозумовленість розміщення на території, обмеженій державними кордонами [2].
3	Дубіщев В. П.	Національна економіка – історично сформована в певних кордонах господарська система [3].
4	Солонінко К. С. Ущатовський Ю.В., Возна Л. Ю,	Національна економіка – це багатогалузева система господарства країни, що максимально забезпечує задоволення суспільних потреб [4].
5	Куцик П. О.	Національна економіка – сукупність економічних суб'єктів і зв'язків між ними, що характеризуються господарською цілісністю, спільністю у певних часових і просторових межах [5].
6	Гринів Л. С.	Національна економіка в широкому розумінні – це сукупність домогосподарств, підприємств, відповідних державних інституцій і установ, інфраструктури та різних активів у межах певного природного середовища й державної території. У вузькому розумінні – ділові підприємства та об'єкти інфраструктури [6].
7	Макара О. В.	Національна економіка – це система взаємопов'язаних сфер діяльності, галузей, сукупності природно-господарських і соціально- економічних процесів та явищ, що відбуваються в певних територіальних межах та загалом формують господарський комплекс певної країни, який має різноманітні економічні зв'язки з господарськими комплексами інших країн [7].

8	Мазаракі А. А.	Національна економіка – це економічно й організаційно єдина система взаємопов'язаних галузей і сфер діяльності людей, яким властива відповідна пропорційність, взаємообумовлене розміщення на території, обмеженій державними кордонами [8].
9	Шевчук В. Я., Малишева Н. Р., Ковальчук Т. Т., Манцуров І. Г. та ін.	Національна економіка – це економіка певної визначеної країни, її народногосподарський комплекс, національний ринок та нагромаджене національне багатство; сукупність взаємодії національних продуктивних сил, виробничих відносин, природно-географічних умов, соціально-культурних традицій та національно-ментальних особливостей, які визначають характер та природу соціально-економічного розвитку певної держави [9].
10	Крилатих Е. Н., Мазлоєв В. З., Межонова Н. В.	Національна економіка – це соціально-економічна система країни, яка об'єднана спільною територією, державним устроєм, правовими інститутами, єдиним ринком, соціокультурними цінностями та національною ідеєю [10]
11	Кілін П. М.	Національна економіка – це структурована в галузевому та регіональному просторах економічна діяльність в масштабах країни, що регулюється інституційною системою, яка відповідає економічному, політичному (державному) та ідеологічному (суспільному) порядку, що склався в цій країні [11].
12	Савченко В.П.	Національна економіка - це соціально-економічна система, об'єднана спільною територією, державним устроєм, правовими інститутами, єдиним ринком, культурою і мовою, національною

Узагальнення сучасних визначень національної економіки в працях вчених свідчить, що національний аспект категорії відображено у недостатній мірі. У більшості визначень він повністю відсутній. Домінує економічний підхід до категорії. Можна навести узагальнююче визначення з таблиці, що відображає такий підхід: національна економіка - це економічно й організаційно єдина система взаємопов'язаних галузей і сфер діяльності людей, яким властива відповідна пропорційність, взаємообумовлене розміщення на території, обмеженій державними кордонами.

Використана література:

1. Нова траєкторія розвитку національної економіки: мікро-, макро- та прикладні аспекти: монографія / за ред. О. В. Покатаєвої, М. В. Болдусєва, Г. Ю. Кучерової. – Запоріжжя: КПУ, 2017. – 452 с.
2. Глуха Г. Я. Національна економіка: фактори зростання: монографія / Г. Я. Глуха; Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля. – Дніпропетровськ, 2014. – 311 с.
3. Національна економіка: пошук ефективних механізмів господарювання: колект. монографія / за ред. В.П. Дубіщева; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 279 с.
4. Соціально-економічні інституції економічної системи України: монографія / Ю. В. Ущяповський, Л. Ю. Возна, К. С. Солонінко [та ін.]; за ред. К. С. Солонінка; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Житомир. держ. технол. ун-т [та ін.]. – Житомир: ЖДТУ2011. – 230 с.
5. Куцик П.О. Національна економіка: засади становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія. Ч. 1 / П. О. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. – Львів, 2016. – 457 с.
6. Гринів Л.С. Економіка України: національна стратегія розвитку = Economy of Ukraine: National Strategy of Development: монографія / Л. С. Гринів, О. В. Стефанишин, Ю. М. Гончар, М. В. Кічурчак, О. С. Ривак, М. І. Терєбух, Л. В. Кривень, І. Б. Назаркевич,

К. С. Дудок, Л. А. Злупко; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Львів, 2009. – 444 с.

7. Макара О. В. Соціально-орієнтована національна економіка: теоретико-методологічні засади та механізми інституційного забезпечення: монографія / О. В. Макара; Терноп. нац. екон. ун-т. – Луцьк: Вежа-Друк, 2012. – 415 с.

8. Мазаракі А. А. Управління експортним потенціалом України: монографія / А. А. Мазаракі, В. В. Юхименко, О. П. Гребельник, Т. І. Чаюн, Т. М. Мельник, Л. П. Серова, Л. П. Кудирко, Л. П. Покотилюк, І. В. Таран, М. В. Чугай; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2007. – 210 с.

9. Шевчук В. Я. Політика енергоефективного розвитку і зміни клімату : монографія / В. Я. Шевчук, Н. Р. Малишева, Т. Т. Ковальчук, І. Г. Манцуров; ред.: В. Я. Шевчук. – К.: Компринт, 2014. – 218 с.

10. Национальная экономика: обеспечение продовольственной безопасности в условиях интеграции: монография / Крылатых Э. Н., Мазлоев В. З., Межонова Н. В. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 288 с.

11. Килин П.М. Конструктивная национальная экономика: монография / П.М. Килин. – Тюмень: Тюм ГНГУ, 2015. – 248 с.

12. Савченко В.Ф. Потенціал національної економіки України: монографія. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2009. – 274 с.

Моглібєєва Р. І., Гладкова О.В.

Національний фармацевтичний університет

Визначення якості прибутку як складова політики управління прибутковістю

Olgladkova25@gmail.com

Успішність реалізації цільових настанов діяльності фармацевтичної компанії значною мірою залежить від прибутку, високий рівень якого є джерелом зростання ринкової вартості, формування фінансових ресурсів для розвитку господарської діяльності та реалізації соціальних програм. З огляду на роль прибутку в забезпеченні економічного зростання та посилення конкурентних переваг господарюючого суб'єкта, доцільним є дослідження теоретичних та практичних питань щодо формування, ефективного розподілу і використання прибутку. Значущим при цьому є оцінювання якості отриманого фінансового результату, що має велике практичне значення для розвитку підприємства. Результати такого оцінювання дають можливість не тільки дійти висновку про ефективність управління прибутком компанії в попередні періоди, але й оцінити перспективи реалізації стратегії та визначити ті аспекти господарської діяльності, що потребують особливої уваги з огляду на стабільність формування її фінансових результатів.

Застосування системи відносних фінансових показників дає можливість охарактеризувати лише один аспект якості прибутку, при цьому кінцевий висновок можна зробити, застосувавши узагальнюючий показник якості прибутку.

Вибір базових значень узагальнюючого показника якості прибутку підприємств пов'язаний з труднощами, що обумовлені об'єктивними причинами: відсутністю науково обґрунтованого визначення якості прибутку; відсутністю загальноприйнятої вітчизняної методики оцінки якості прибутку та базових значень показників; дефіцитом інформації про наявність зарубіжних аналогів вимірювання якості фінансових категорій, в даному випадку якості прибутку; відсутністю ієрархічної системи класифікаційних ознак, які визначали б різні рівні якості прибутку.

З огляду на поставлену мету доцільним є проведення комплексного дослідження та розробки єдиного показника, який дозволить охарактеризувати рівень якості прибутку. Для практичної реалізації поставленої цілі було застосовано метод переваг (рангів). Сутність цього методу полягає в оцінці експертами кожного показника системи якості прибутку та